

Text a foto:
Marta a Milan Bartlovi

Ruční odchov mláďat *a co dál?*

Noví majitelé, papouščí nadšenci, si ručně dokrmené mládě papouška pořizují s nadšením a dobrými úmysly. Přesto se na nás mnohdy obracejí s žádostí o radu, protože neví, co si s papouškem počít. Pořídili si totiž neodstavené mládě velkého papouška nebo mládě bez smlouvy a potřebných veterinárních vyšetření. V takových případech následuje kolotoč problémů, často končící prodejem, v horším případě úhynem mláděte a zklamáním. Proto jsme připravili několik zásad, jejichž dodržení alespoň zčásti pomůže vyvarovat se chyb.

Nikdy neuspěchejte přechod mláděte do nové rodiny. Mládě má být při prodeji novému majiteli zcela samostatné. Těsně před odstavením vyžaduje mládě více péče a kontaktu, ale také prostoru. Rovněž způsobí mnohem více hluku a nepořádku, což vede některé chovatele k předčasnému prodeji. Přitom neodborný odstavení v novém prostředí poznamená mládě papouška na celý život. Negativně

Hrající si sourozenci ara ararauna

Mláďata žaků

se to projeví na jeho zdravotním stavu, psychice i schopnosti přijímat potravu. Odstavení bez sourozenců je podstatně delší, papoušek hůře přijímá potravu a v pozdějším věku má často poruchy chování. Lidé si stěžují na hlučnost, přílišnou závislost na novém majiteli a neschopnost socializace a soužití s ptačími jedinci. Stejně problémy potvrzují také veterinární lékaři – specialisté, v jejichž péči končí předčasně prodání a špatné odstavení papoušci.

Nový majitel by měl dostat alespoň základní rady o výživě a péči o papouška. Prodávající by si tyto informace neměl nechat pro sebe. Jde přeci o to, aby se jím odchovaný papoušek měl co nejlépe. Pokud bude mít nový majitel správné informace, udělá mnohem méně chyb. Bude spokojený a ve chvíli, kdy bude pořizovat druhého papouška, bude vědět, kam se znovu obrátit.

Čím pestřejší stravu je mládě zvyklé od malička přijímat, tím lépe. Předejde se tomu, aby v pozdějším věku nevybíralo z potravy jen něco. Složení stravy je tím nejzásadnějším, co později ovlivňuje jeho zdraví a délku života. Pro snazší přechod do nového prostředí je vhodné novému majiteli vysvětlit, na jaký druh potravy je papoušek zvyklý a čím ho v budoucnu krmit.

K solidnímu obchodu vždy patří kupní smlouva a základní veterinární vyšetření papouška. Kupní smlouva chrání jednak kupujícího, ale také prodávajícího a v neposlední řadě i papouška samotného. Je tedy s podivem, kolik chovatelů se brání prodávat s kupní smlouvou. Odchov mláďat je pro chovatele příležitostí, jak si zkontrolovat zdravotní stav svých chovných párů a přitom doložit zdravotní stav mláďat. Při dokrmování mláďat z více chovů na jednom místě jsou veterinární testy nutností. Nejběžnější je klinické vyšetření papouška, vyšetření trusu na přítomnost

Mláďata ve skupině se mnohem rychleji osamostatní, než když vyrůstá mládě samostatně. Samostatné a dobře odstavené mládě je hravé a spokojené

Sourozenci papoušků jsou na sebe navzájem, ale i na člověka, který je dokrmuje, hodně fixováni

parazitů, bakteriologie trusu (množství a druh bakterií a kvasinek), test na cirkovirozu (PBFD), aviární polyomavirus (APV) a v neposlední řadě také na chlamydiózu (*Chlamydia psittaci*), která je přenosná na člověka. Odborná vyšetření a veterinární péči zajišťují veterináři – specialisté na exotické ptactvo. Pokud má papoušek zdravotní problém, je návštěva u specialisty nutností.

Občas se stává, že nový majitel už nějakého papouška doma chová. Pokud není původní jedinec vyšetřený na ptačí nemoci, pak je vhodné jej při příležitosti pořízení dalšího papouška nechat vyšetřit, aby nově pořízené zdravé mládě neohrozil. O rozsahu vyšetření je vhodné se poradit s veterinářem, v závislosti na věku a druhu jedince. Než se nový papoušek adaptuje a máme jistotu, že jsou oba v pořádku, je vhodné papoušky držet odděleně (alespoň v jiné místnosti).

Nedoporučujeme papouškům zastříhávat letková pera, aby nemohli uletět. Let je nejpřirozenější pohyb ptáků. Pokud je v něm mladý jedinec omezován, nikdy už se nenaučí dobře létat a ztratí sebejistotu. Zastřížená křídla mají negativní vliv na kondici, nedostatečný pohyb křídel totiž zamezuje růstu svaloviny. Nedostatek pohybu bývá příčinou nejistoty, psychologických i zdravotních problémů, které se potom

s papouškem táhnou celý život (např. šukání peří a sebepoškozování, nervozita, agresivita, srdeční problémy).

Někteří zájemci o papouška mají nereálné představy o soužití s papouškem. Je vhodné jim vysvětlit, že opravdu není důležité, kolik slov se papoušek naučí a zda umí hned od malička to či ono. Podstatné je, zda o něj noví majitelé dokážou pečovat s láskou, poskytnou mu vhodnou potravu, prostornou klec, dostatek času a pohybu a do budoucna ptačí společnost.

Alespoň tohle bychom měli dodržovat nejen kvůli sobě, ale i kvůli ostatním, především našim opeřeným kamarádům, aby se měli v budoucnu minimálně tak dobře, jako tomu bylo u nás. ■

Kontakt na autory:
Milan a Marta Bartlovi
E-mail: epapousek@seznam.cz
www.epapousek.cz, www.milanbartl.cz

Odstavené mládě žaka